РЕСПУБЛИКАМИЗ ПАХТАКОРЛАРИ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ПЛАНИНИ БАЖАРДИЛАР

АЗАМАТ МЕХАНИЗАТОРЛАРИМИЗ „ЗАНГОРИ КЕМА“ЛАРДА 2.500.000 ТОННА „ОҚ ОЛТИН“ ТЕРДИЛАР

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 211 (4927).

25 ОКТЯБРЬ ПАЙШАНБА 1973 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЧИНЧИ, ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЙИЛИНИ МУНОСИБ РАВИШДА ТУГАЛЛАНГИЗ! ТЎҚҚИЗИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИШ ЙЎЛИДАГИ УМУМХАЛҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИ КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙДИРАЙЛИК!

(Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 56 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети Чақириқларидан).

НАВБАТ МАЖБУРИЯТГА

Ўзбекистон пахтакорлари КПСС XXIV съезди қарорларини бажара бориб, пахтакор республикалар партия-хўжалик активларининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев иштирокида ўтказилган йиғилишда қабул қилинган юксак мажбуриятларни бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздириб, пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан аввал, мисли кўрилмаган қисқа муддатда бажардилар. Ватан 4 миллион 445 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» олди. Гектар бошига ўрта ҳисобда 26 центнердан ошириб пахта териб олинди.

Давлатга 562 минг тонна пахта сотиб, планни 110 процент бажарган Андижон областининг, 516 минг тонна пахта топшириб, планни 112 процент бажарган Сирдарё областининг, 297 минг тонна пахта топшириб, планни 106 процент бажарган Қашқадарё областининг, 408 минг тонна пахта топшириб, планни 105 процент бажарган Сурхондарё областининг, 388 минг тонна пахта топшириб, планни 105 процент бажарган Тошкент областининг, 385 минг тонна пахта топшириб, планни 101 процент бажарган Наманган областининг пахтакорлари катта муваффақиятларга эришдилар. Қорақалпоғистон АССР, Фарғона, Хоразм, Самарқанд ва Бухоро областлари планни бажариш арафасида турибдилар.

Терим техникасидан юксак унум билан фойдаланиш ва ҳосил теримини механизациялаш даражасини ошириш учун Бутуниттифоқ мусобақасининг ташаббускорлари бўлган республика механизаторлари ажойиб ғалаба қозондилар. 24 октябрь куни улар 2 миллион 500 минг тонна пахтани териб олиб, ҳар бир пахта териш машинаси ҳисобига 93 тоннадан пахта териб, ўз социалистик мажбуриятларини бажардилар. Сирдарё областининг механизаторлари териб олинган жами ҳосилнинг 83 процентдан кўпроғини, Тошкент областининг механизаторлари 72 процентини, Наманган областининг механизаторлари 63 процентини машинада териб бердилар. Техникадан кенг кўламда фойдаланилганлиги пахта тайёрлашнинг юксак суръатларига эришиш имконини берди.

Республиканинг муваффақияти пахтакорлар, шонли механизаторларимиз фидокорона меҳнати ва юксак маҳоратининг, партия ташкилотлари, совет, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари зўр ташкилотчилик ишининг натижаси бўлиб, КПСС Марказий Комитети билан совет ҳукуматининг доимий ғамхўрлиги ва катта ёрдами туфайли қўлга киритилди. Ишчилар синфи ва барча саноат ходимлари, авиаторлар, селекциячилар, олимлар ва конструкторлар бу муваффақиятга жуда катта ҳисса қўшдилар.

Аммо, дастлабки маррага эришилди, холос. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг пахтакорлар меҳнатига берган юксак баҳосидан руҳланган пахтазор меҳнатчилари ғайратни асло бўшаштирмай, Ватанга Ўзбекистоннинг камида 4 миллион 850 минг тонна «оқ олтин»ини бериш юзасидан олинган юксак социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун курашмоқдалар, келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин яратиш мақсадида кузги-қишки тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Мўл-кўл шоли

КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган ва партиямиз Марказий Комитети Октябрь Чақириқларидан илҳомланган Ўрта Чирчиқ районининг шоликорлари шоли топшириш планини ортиғи билан бажардилар. Давлат омборларига 6062 ўрнига 6195 тонна шоли топширилди.

Шолидан мўл ҳосил етиштиришда «Полярная звезда», «Северний маяк», Охунбобоев номли, Терешкова номли колхоз деҳқонларининг ҳиссаси катта бўлди. Бу хўжаликлардаги кўпгина звенолар ҳар гектар ердан ҳозирнинг ўзидаёқ 60 центнердан ошириб хирмон кўтариб қўйишди. Район шоликорлари шоли янчишни уюшқоқлик билан ташкил этиб, зиммага олинган мажбуриятни тезроқ бажариш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Мўл дон ҳосили етиштиришда Янгийўл шоликорларининг хизмати ҳам катта бўлди. Район хўжаликлари давлат планида кўрсатилган 1150 тонна ўрнига 1156 тонна шоли сотдилар. Ҳар гектар ердан мўл ҳосил олишда райондаги «Коммунизм», «Ленинизм» колхозлари катта ютуқларни қўлга киритдилар. Хўжаликларнинг деҳқонлари шоли ўришни, янчишни ташкил қилишда техникадан самарали фойдаланганликлари сабабли қисқа вақт ичида барча майдонлардаги шоли ўриб олинди ва давлатга сотилди.

Икки районда шоли янчиш ва давлатга топшириш, шолидан бўшаган майдонларни шудгор қилиш қизғин тус олди.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш ва давлатга сотиш планларини муддатидан илгари ошириб бажарганликлари учун қуйидаги хўжаликлар область «ҲУРМАТ ТАХТАСИ»ГА ЁЗИЛДИЛАР

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ

«Партия XXII съезди» колхози (раиси **У. Абдуллаев**, партия ташкилотининг секретари **Х. Мадалиев**, бош агрономи **А. Калонов**, бош инженери **Р. Муродов**).

Терешкова номли колхоз (раиси **У. Ҳасанова**, партия ташкилотининг секретари **А. Ҳайдаров**, бош агрономи **М. Улуғхўжаев**, бош инженери **Т. Раҳимов**).

Ленин номли колхоз (раиси **М. Каримов**, партия ташкилотининг секретари **Ю. Ли**, бош агрономи **П. Тўхтаев**, бош инженери **Л. Юсупов**).

Охунбобоев номли колхоз (раиси **М. Рўзматов**, партия ташкилотининг секретари **М. Пўлатов**, бош агрономи **А. Шерматов**, бош инженери **П. Тан**).

Свердлов номли колхоз (раиси **М. Дусенбоев**, партия ташкилотининг секретари **Ш. Жамиров**, бош агрономи **А. Мелиев**, бош инженери **У. Қистовбоев**).

«Полярная звезда» колхози (раиси **Ким Пен Хва**, партия ташкилотининг секретари **А. Е. Тё**, бош агрономи **Ф. Тен**, бош инженери **В. Пак**).

ТИИИМСХ ўқув хўжалиги (директори **В. И. Афанасьев**, партия ташкилотининг секретари **М. Цой**, ишчилар комитетининг раиси **Р. Норматов**, бош агрономи **С. Ниёзов**, бош инженери **В. Рагимов**).

ЧИНОЗ РАЙОНИ

Охунбобоев номли колхоз (раиси **К. Азимов**, партия ташкилотининг секретари **А. Мираҳмедов**, бош агрономи **Х. Салимов**, бош инженери **К. Худойқулов**).

«Қизил Октябрь» колхози (раиси **Ж. Очилов**, партия ташкилотининг секретари **Т. Турдибоев**, бош агрономи **А. Азаматов**, бош инженери **В. Ғаппоров**).

Киров номли колхоз (раиси **А. Юсупов**, партия ташкилотининг секретари **О. Султонов**, бош агрономи **А. Ғаффоров**, бош инженери **В. Раҳматуллаев**).

«Янгиобод» совхози (директори **С. Шерматов**, партия ташкилотининг секретари **Н. Бурхонов**, ишчилар комитетининг раиси **К. Есенбеков**, бош агрономи **М. Устабобоев**, бош инженери **М. Ли**).

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИ

«Коммунизм» колхози (раиси **М. Исматов**, партия ташкилотининг секретари **Р. Эшонхўжаев**, бош агрономи **Б. Мирзааҳмедов**, бош инженери **Х. Ғаниев**).

«Ленинизм» колхози (раиси **Ю. Толипов**, партия ташкилотининг секретари **Х. Пиримқулов**, бош агрономи **Ю. Шахиев**, бош инженери **Ю. Охунов**).

Назарали Ниёзов номли колхоз (раиси **Ф. Мадалиев**, партия ташкилотининг секретари **Р. Жумақулов**, бош агрономи **М. Омонов**, бош инженери **Э. Тожибоев**).

„ПЎЛАТ ОТ“ СУВОРИЙЛАРИ

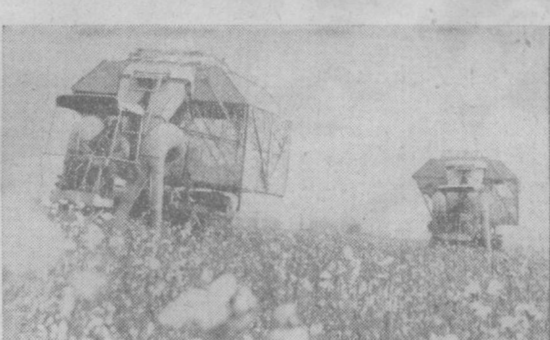

ЯНГИЙЎЛ районидаги «Ленинизм» колхози 1300 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил олиб, социалистик мажбуриятини муваффақиятли бажарди. Ҳосилнинг 70 процентн машиналар билан териб олинди. Суратда: (чапдан) колхоз партия ташкилотининг секретари Х. ПИРИМҚУЛОВ, (ўнгда) мавсумда 200 тоннадан пахта терган Т. ЭРГАШЕВ ва Р. ШОФАИЗИЕВЛАР билан пахтанинг сифатини кўздан кечирмоқда. (Ўртада) колхоз далаларида машина терими пайти. (Ўнгда) илғор механизатор Эргаш ҚУРҒОНБОЕВ.

Ж. Тўраев фотолари.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 24 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалик планига нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — бир кунлик ўсиш, иккинчи стун — мавсум бошидан бери, учинчи стун — шу жумладан машина терими — бир кунлик ўсиш, тўртинчи стун — мавсум бошидан бери.

Оққўрғон	1,25	114,29	0,46	121,39
Юқори Чирчиқ	0,76	111,59	0,32	115,34
Бекобод	1,09	106,19	0,60	114,03
Бўка	1,42	104,66	0,97	109,71
Пискент	1,05	103,37	0,64	101,93
Чиноз	1,55	100,73	1,11	114,53
Янгийўл	1,78	100,04	1,31	104,52
Ўрта Чирчиқ	1,19	97,36	0,53	101,86
Область бўйича	1,26	105,38	0,67	111,70

ЗАРБДОРЛАР ДАЛАСИДА

Қуёш нурида товланган пахтазорга қараб қалб яйрайди. «Зангори кема»лар ҳамон олға томон интиляпти. Булар Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози Усмон Юсупов номли бўлимнинг марди-майдонлари.

Бўлим бошлиғи социалистик мажбурият ҳам бажарилганлиги ҳақидаги рапортини идорага олиб кетаётган эди, йўлда директорга дуч келди.

— Эшитдим, қойил йигит. Иккинчи ғалаба билан чин юракдан табриклайман. Ҳақиқий пахтапарварсизлар, — дея рапортни олди Жўра Хоназаров.

Ҳотамбой Холматов бошлиқ бўлим совхозда биринчи бўлиб ғалаба рапорти берган эди. Мана бугун зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ҳам биринчи бўлиб бажардилар. 650 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42 центнердан, жами 2790 тонна «оқ олтин» топширилди. Бўлим пахта тайёрлаш планини биринчилар қаторида бажариб келяпти.

Пахта теримига тушилгандан буён бўлим бошлиғида ҳаловат йўқ. У ҳар куни тонг шабадаси билан ўрнидан туради, қуёшни кузатиб, оқшом даладан қайтади. Бригадалардаги иш натижасини ҳисоблайди. Планни неча кунда бажарилишини мўлжалга олади. Бригадалар 7-8 процент пахта топширишаётган бўлса, кўнгли жойига тушади. Суръатни бўшаштирмайлик, марра яқинлашяпти ўртоқлар, деб ҳаммага мурожаат қилади.

Бу бўлим пахта теримига ҳаммадан кейин тушган эди. Лекин пахтакорлар зиммаларига олган мажбуриятларини 12 иш кунида қойил қилиб бажардилар. 20 та терим машинаси туну-кун пахтазорда жавлон урди. Механизаторларга карвонбошилик қилган Абдувоҳид ака Умурзоқов ҳар куни «зангори кема» бункеридан 16-18 тоннага етказиб пахта тўкди. Социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарди. Унинг изидан борган Маъмур Бастамов, Абдуҳаким Арзақулов каби «пўлат от» чавандозлари 14-15 тоннадан пахта теришга муваффақ бўлдилар. Топширилган ҳосилнинг 96 процентини машиналар ёрдамида териб олинди. Ҳар бир терим машинасига 140 тоннадан пахта тўғри келяпти.

Қ. Рустамов, Э. Ўралов, Х. Избосаров етакчилик қилаётган бригадалар катта муваффақиятга салмоқли ҳисса қўшдилар. Бригадаларнинг 150 гектардан ер майдони бўлиб, ҳар гектаридан 43 центнердан ҳосил топширдилар. «Арслон изидан, йигит сўзидан қайтмас» деганларидек, бу илғорлар ҳам ўз сўзларининг устидан чиқишди. Улар механизациянинг куч-қудратини, янгиликнинг шарофатини яна бир марта намойиш қилдилар.

Бўлим бошлиғидан юқори ҳосил олиш йўллари тўғрисида сўраганимизда қисқа, лўнда қилиб:

— Ер, техника йўлдошимиз бўлиб қолди. Мўл пахта ҳосилининг сири шундаки, ишга меҳр-муҳаббат билан ёндошилса, муваффақиятга эришилаверади. Биз ҳар баҳорни юксак агротехника баҳори бўлиши керак деб биламиз. Яъни алмашлаб экиш, экиш усуллари. Бу йил кенг қаторлаб экдик. Бу усул катта фойда келтирди. Тошкент навларининг нафи кўп тегмоқда. Пахта серкўсак бўлиш билан бирга, эрта пишяпти. Ёрдамчисиз ишлаяпмиз.

Олтин кузда эгатлардан хирмон-хирмон пахта кўтариб, Ватан қудратини янада оширмоқ учун бу ажойиб совет пахтакорлари ўзларининг билак кучини, юраклари меҳрини сира аямаяптилар. Илғорлар даласида пахта терими суръати қизғин давом эттириляпти.

И. ЭШБЕКОВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШОЛИ ЎРИШ ВА ДАВЛАТГА ТОПШИРИШ ҲАҚИДА ШУ ЙИЛ 23 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалик плани ва қўшимча топшириқнинг бажарилиши, процент ҳисобида)

Биринчи стун — шоли ўриш, иккинчи стун — давлатга топшириш

Юқори Чирчиқ	100,0	102,1
Янгийўл	100,0	100,5
Бўка	92,7	98,3
Оққўрғон	91,0	95,0
Ўрта Чирчиқ	90,7	102,2
Бекобод	90,6	84,6
Пискент	90,0	102,2
Чиноз	81,0	76,7
Оҳангарон	77,0	89,7
Область бўйича	91,1	93,5

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Яқин Шарқда ўт очишни ва барча уруш ҳаракатларини тўхтатиш тўғрисида Хавфсизлик кенгашининг шу йил 22 октябрдаги қарорини бутун дунё мамнуният билан ва енгил тортиб кутиб олди.

Миср раҳбарлари Хавфсизлик кенгашининг шу қарорини бажаришга ва Миср—Исроил фронтидаги уруш ҳаракатларини тўхтатишга ўзларининг тайёр эканликларини билдирдилар. Исроил ҳукумати ҳам Хавфсизлик кенгашининг бу қарорига рози бўлганлигини айтди.

Бироқ Тель-Авивнинг бу гапи амалда қўпол ёлғон бўлиб чиқди. Исроил ҳарбийлари шу ёлғон гап билан ниқобланиб Миср қўшинларининг позицияларига, шунингдек Миср Араб Республикасининг тинч аҳоли пунктларига хоинона ҳужум қилдилар. Исроил ҳукуматининг бу ҳаракатлари Хавфсизлик кенгашининг қарорларини қабиҳларча бузиш, бутун дунё халқларига дағдаға қилишдир. Исроил ҳукумати Хавфсизлик кенгашининг қарорларини мана шундай қўпол бузганлиги учун тўла жавобгардир.

Совет ҳукумати, бутун совет халқи Исроил ҳукуматининг бу маккорона ҳаракатларига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдирадилар ҳамда Исроил араб давлатларининг қўшинларига қарши ўт очишни ва барча уруш ҳаракатларини дарҳол тўхтатишини, Хавфсизлик кенгашининг 1973 йил 22 октябрдаги қарорига мувофиқ ўз қўшинларини 22 октябрда ўт очиш тўхтатилган чизиққа қайтариб олиб кетишини талаб қиладилар.

Совет ҳукумати Исроилнинг Миср Араб Республикасига ва Сурия Араб Республикасига қарши агрессив ҳаракатларни давом эттиришидан келиб чиқадиган энг оғир оқибатлардан Исроил ҳукуматини огоҳлантиради.

САНОАТИМИЗНИНГ ЗАРБДОР ОДИМИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР САНОАТИДА 1973 ЙИЛ ТЎҚҚИЗ ОЙЛИК ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Саноат ходимлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили — 1973 йил планини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириб, маҳсулот реализацияси ҳажми ва муҳим буюмларнинг кўпчилик турларини ишлаб чиқариш бўйича тўққиз ойлик планни муваффақиятли бажардилар. Пландагидан ташқари 72 миллион сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинди.

Саноат ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг тўққиз ойидагига қараганда 8,9 процент, бир кунлик ишлаб чиқариш бўйича эса 8,4 процент ошди.

Саноатнинг айрим тармоқларида маҳсулот ишлаб чиқариш 1972 йилнинг тўққиз ойидагига нисбатан қуйидагича кўпайди:

Электр энергетикаси	8,7 процент
Ёқилғи саноати	11,7 процент
Қора ва рангли металлургия	5,2 процент
Химия саноати	8,1 процент
Машинасозлик ва металл ишлаш	14,6 процент
Ўрмон ва ёғоч созлик	11,0 процент
Бинокорлик материаллари саноати	9,5 процент
Енгил саноат	2,2 процент
шу жумладан пахта тозалаш саноати	0,9 процент
Озиқ-овқат саноати	9,0 процент
Маданий-маиший ва уй-рўзғор буюмлари ишлаб чиқариш	17,5 процент

Область шаҳарлари ва районлари бўйича маҳсулот реализацияси планининг бажарилиши, саноат ишлаб чиқариш ҳажмининг ва меҳнат унумдорлигининг ортиши қуйидагича бўлди:

	1973 йилнинг тўққиз ойида реализация планининг бажарилиш проценти	1973 йилнинг тўққиз ойида 1972 йилнинг тўққиз ойига нисбатан процент ҳисобида: Ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	1973 йилнинг тўққиз ойида 1972 йилнинг тўққиз ойига нисбатан процент ҳисобида: Меҳнат унумдорлиги бўйича
Умуман область бўйича	102,7	108,9	106,0
Шаҳарлар:			
Тошкент	102,9	110,0	106,9
Олмалиқ	101,6	106,0	104,4
Ангрен	104,7	111,8	106,7
Бекобод	102,9	104,4	99,2
Чирчиқ	101,8	108,6	107,6
Янгийўл	102,4	101,6	102,3
Районлар:			
Оққўрғон	103.3	112.7	110.8
Оҳангарон	103,6	112,7	110,7
Бекобод	102,0	95,1	93,1
Бўстонлиқ	104,8	117,1	109,1
Бўка	105,8	103,5	109,5
Юқори Чирчиқ	106,3	114,0	106,1
Калинин	101,8	102,8	100,7
Оржоникидзе	102,4	106,5	102,3
Пискент	104,9	94,7	101,9
Урта Чирчиқ	105,6	117,0	106,3
Чиноз	104,6	104.7	97,5
Янгийўл	101,8	106,7	104,1

Область саноат корхоналари пўлат, прокат, кўмир, минерал ўғитлари, цемент, дераза ойнаси, пахта толаси ва бошқа маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва уларни реализация қилиш бўйича тўққиз ойга олган социалистик мажбуриятларни бажардилар.

Саноат маҳсулотини натурада ишлаб чиқариш қуйидагича бўлди:

	1973 йилнинг тўққиз ойида ишлаб чиқарилган	1973 йилнинг тўққиз ойида 1972 йилнинг тўққиз ойидагига нисбатан процент ҳисобида
Электр энергияси — миллиард киловатт-соат	11,2	109
Кўмир — минг тонна	3015	109
Куч трансформаторлари — минг киловатт-ампер	3146	118
Броң кабели — минг километр	12	98
Компрессорлар — дона	3250	133
Трактор — минг дона	14,3	111
Трактор прицеплари — минг дона	26,5	98
Трактор сеялкалари — минг дона	5,8	113
Трактор культиваторлари — минг дона	15,9	100.4
Қишлоқ хўжалиги машиналари — миллион сўмлик	55,7	107
Пахта териш машиналари — (физик бирликда) — дона	5204	101
Электрик кўприк кранлари (махсуслари ҳам ҳисобга киради) — дона	766	106
Экскаваторлар — дона	902	106
Химия асбоб-ускуналари — миллион сўмлик	16,8	110
Цемент — минг тонна	1906,8	102
Йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари (ёрдамчи саноатдан ташқари) — минг куб метр	1394,7	107
Бинокорлик ғишти (ёрдамчи саноатдан ташқари) — миллион дона	517,4	102
Асбоцемент шифери — шартли миллион плита	123,2	109
Линолеум — минг квадрат метр	1489	83
Дераза ойнаси — минг квадрат метр	2274	99
Қоғоз — минг тонна	18,2	103
Мебель — миллион сўмлик	28,0	113
Пардоз керамика плиталари — минг квадрат метр	389.0	114
Рўзғор холодильниклари — минг дона	57,1	107
Газ плиталари — минг дона	100,9	105
Чўян ванналар — минг дона	76	112
Пахта толаси — минг тонна	94,6	106
Каноп толаси — минг тонна	28,4	111
Ип газламалари — миллион квадрат метр	112,8	103
Пайпоқлар — минг жуфт	30	100
Ички трикотаж — миллион дона	6,8	105
Устки трикотаж — миллион дона	4,6	107
Чарм пойафзал — миллион жуфт	7.4	105
Гўшт (давлат хом ашё ресурсларидан) — минг тонна	25,3	110
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотларини сутга айлантириб ҳисоблаганда (давлат хом ашё ресурсларидан) — минг тонна	77,8	109
Ўсимлик мойи (давлат хом ашё ресурсларидан) — минг тонна	33,1	104
Колбаса маҳсулотлари — минг тонна	15,4	112
Нон-булка маҳсулотлари — минг тонна	138,0	97
Кондитер маҳсулотлари — минг тонна	37,5	113
Консервалар — шартли миллион банка	91,0	106
Макарон маҳсулотлари — минг тонна	10	137
Совун (40 процентлига айлантириб ҳисоблаганда) — минг тонна	10,4	90
Маданий-маиший ва уй-рўзғор буюмлари — миллион сўмлик	115,7	117,5

Ўтган йилнинг тўққиз ойидагига қараганда электр энергия ҳосил қилиш 953,5 миллион киловатт-соат, кўмир қазиб чиқариш 233,2 минг тонна, куч трансформаторлари ишлаб чиқариш 473,5 минг киловольт-ампер, компрессорлар 1155 дона, тракторлар 1455 дона, трактор сеялкалари 646 дона, қишлоқ хўжалик машиналари 3,8 миллион сўмлик, трактор культиваторлари 65 дона, пахта териш машиналари 63 дона, электрик кўприк кранлари 45 дона, экскаваторлар 48 дона, химия асбоб-ускуналари 1,5 миллион сўмлик, цемент 34,1 минг тонна, йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари 93,1 минг куб метр, бинокорлик ғишти 9,4 миллион дона, асбоцемент шифери шартли 9,7 миллион плита, асбоцемонт қувурлари шартли 161,2 километр, қоғоз 609 тонна, мебель 3,3 миллион сўмлик, пардоз керамика плиталари 46,4 минг квадрат метр, рўзғор холодильниклари 3,7 минг дона, газ плиталари 4,9 минг дона, пахта толаси 5,7 минг тонна, каноп толаси 2,7 минг тонна, ип газламалари 3,4 миллион квадрат метр, чарм пойафзали 322,5 минг жуфт, гўшт 2,3 минг тонна, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари 6,1 минг тонна, ўсимлик мойи 1,2 минг тонна, колбаса маҳсулотлари 1,7 минг тонна, кондитер маҳсулотлари 4,2 минг тонна, консервалар шартли 5,2 миллион банка кўп ишлаб чиқарилди.

Шу билан бирга область саноатида брон кабели, трактор сеялкалари, қишлоқ хўжалик машиналари, мебель, ўсимлик мойи ва бошқа айрим маҳсулот турларини ишлаб чиқариш плани бирмунча бажарилмай қолди. Айрим корхоналар маҳсулотни ишлаб чиқариш ва реализация қилиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, товар маҳсулоти таннархини камайтириш ва фойда олиш топшириқларини бажармадилар.

1973 йилнинг ўтган уч кварталида халқ хўжалигининг барча тармоқларида техника тараққиётини жадаллаштириш бўйича тадбирлар амалга оширилди.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.
ТОШКЕНТ ШАҲАР СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг вакцина ва сиворотка илмий-текшириш институтида илмий ишлар ҳар томонлама чуқур ва пухта олиб борилмоқда. Суратда: вирус лабораторияси илмий ходими, медицина фанлари кандидати Г. ИСМОИЛОВА ва лаборант М. МАДИЕРОВАЛАР иш устида.

В. Таран фотоси.

Тракторсозлар вахтада

Тошкент трактор заводида чироқ табло Октябрь олди социалистик мусобақасида эришилган янги муваффақиятлардан дарак беради. Коллектив бир йил мобайнида планга қўшимча равишда йигирмата трактор ишлаб чиқаришга ваъда берган. Амалда эса, улар юзга яқин тракторни ҳозироқ пландан ташқари етказиб беришди. Трактор прицепларининг планга қўшимча равишда ишлаб чиқариш юзасидан олинган йиллик мажбурият ҳам анча ошириб бажарилди.

Партия ва касаба союз ташкилотлари мусобақанинг натижаларини ошкора равишда яққол кўрсатиб туришнинг турли шаклларидан фойдаланмоқда. Тракторсозлар эрталаб ишга борар эканлар, завод дарвозасидан кираверишда нурланиб турган экранлар ва ранг-баранг стендлар ёнидан ўтаётганларида қадамларини секинлатадилар — кеча меҳнат мусобақасида қайси цех пешқадам бўлганлигини билишга ҳар ким ҳам қизиқади. «Молния» варақалари ишчиларга энг яхши смена, бригада тўғрисида дарак бериб туради. Бошқа бир стендга қараб ўзингизнинг иш натижангизга мусобақадош ўртоғингизнинг натижалари билан таққослаган ҳолда баҳо беришингиз мумкин.

Кўчма Қизил байроқни қўлга киритган биринчи йиғиш цехининг коммунистик меҳнат коллективи ҳамиша муваффақиятга эришиб келмоқда. Коммунистлардан С. Муродов ва Ю. Худойберганов бошлиқ прицепларни йиғиш участкалари бош конвейерда ўзларини муносиб мусобақадошлар сифатида кўрсатиб, ҳар икки коллектив ҳам топшириқларни ошириб бажармоқда. Бу коллективлар буюмларни йиғиш сони жиҳатидангина эмас, меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан ҳам биринчи ўринга чиқиб олди.

Хўш, бунга қандай қилиб эришилди? Бу ҳақда завод радиоси орқали батафсил ҳикоя қилиб берилди. Навбатдаги кенгайтирилган планерка ана шу икки сменанинг мусобақаси қандай бораётганлигига бағишланди. Буларнинг ҳаммаси бошқа участкаларнинг ишчилари учун ҳам ибратли бўлди. Улар С. Муродов сменаси эришган муваффақиятлар участкаларни комплект буюмлар билан ўз вақтида таъминлаб турилганлиги сабаб бўлганлигини билиб олишди.

Технолог А. П. Шалимов бошчилик қилаётган биринчи цех партия бюроси мусобақа натижаларидан ҳамма хабардор бўлиши учун ранг-баранг формалардан фойдаланмоқда. Шу тариқа цехдаги ҳар бир меҳнат ғалабаси тезда бутун коллективнинг мулкига айланишига эришмоқда. Бу ерда олинган мажбуриятларнинг бажарилиш якунлари тўғрисида ишчиларга кенг хабар бериб турилади. Коллективнинг меҳнат шон-шарафи тўғрисидаги ҳужжатлар цехда муқаддас ёдгорлик сифатида авайлаб асралади. Беш йиллик бошлангандан буён эришилган муваффақиятлар учун цехга топширилган гувоҳномалар ва ёрлиқлар яхшилаб безатилган катта стендларга ўрнатиб қўйилган.

Завод партия комитетида меҳнат мусобақаси натижаларидан ҳамма хабардор бўлиб туришига катта эътибор берилмоқда. Партия комитетининг маъмурият фаолиятини назорат қилиб турадиган комиссияси, цех партия бюролари буни ҳамиша текшириб туради.

Р. ГРИШИН,
Ўзбекистон Информация агентлигининг мухбири.

КИТСИМОН ҚЕМАЛАР

Авваллари денгиз кемаларининг олдинги қисми ўткир бурчак шаклида ишланарди. Энди эса жаҳондаги жами кемасозлик корхоналарида кемалар бурни думалоқ, яъни худди кит балиғининг боши шаклида ясалаяпти. Бу эса кемалар тезлигини анча ошириш имконини бермоқда. Бунда кемаларнинг тормозланиши ҳам бир мунча осон кўчади.

ЕВРОПА — АФРИКА КЎПРИГИ

Испаниялик инженерлар Гибралтар қўлтиғи орқали ўтадиган кўприк лойиҳасини яратишди. Узунлиги 25 километр бўлган бу кўприк денгиз юзасидан 80 метр баландликда қилиб қурилади.

Кўприкнинг ўн икки таянчи учун сув остида яна 70 метрлик столба-заминлар бунёд этилади. Кўприкнинг ҳар бир пролёти бир-биридан алоҳида-алоҳида қилиб осиб қўйилиши ҳам унинг мустаҳкамлигини оширади. Чиндан ҳам бундай осма кўприк довулга ҳам, зилзилага ҳам бардош бера олади.

Кўприк бўйлаб икки қатор темирйўл излари ҳамда автомашиналар учун уч қатор йўл ўтказилади. Европа ва Африка қитъаларини бир-бири билан боғловчи бу кўприк юк ташиш харажатини 40 процент камайтиради.

ЕТТИ ҚАВАТ ОСМОНДА

Об-ҳавони олдиндан мумкин қадар аниқ айтиш учун метеорология мутахассислари атмосферанинг энг баланд қатламларида бўлаётган ўзгаришлардан хабардор бўлиб туришлари керак.

АҚШда шу мақсадда дирижабль билан ҳаво шари қўшилмасидан иборат ўзига хос робот яратилди. Унинг гондола қисмида электр токи манбалари ва электромотор бўлиб, у ердан туриб радиоқурилма орқали сигнал юборилиши билан ишга тушади.

Дастлабки синовлар 19 километр баландликда ўтказилганда, «робот» шу сигналларга бўйсуниб, учиш йўналишини ўзгартириб, маълум нуқтада исталган вақтгача муаллақ турди, ҳатто шамолга қарши ҳам учди.

Метереологлар учун катта қулайлик яратган бу мослама шари гелий гази билан тўлдирилган бўлиб, ҳажми 8 минг кубометр атрофидадир.

Бешйиллик зарбдори

«ЎЗБЕКСЕЛЬМАШ» заводида токарь Бахтиёр Зокировни яхши танишади. КПСС аъзолигига номзод бўлган бу ишлаб чиқариш зарбдори ҳозир келаси йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Суратда: Б. Зокиров.

В. Сироткин фотоси.

ЖАҲОН ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ

БУГУН МОСКВАДА ТИНЧЛИКСЕВАР КУЧЛАРНИНГ

Ўтган йилнинг октябрь ойида Жаҳон Тинчлик Кенгаши халқаро ва миллий жамоат ташкилотлари ҳамда ҳаракатларига, сиёсий партиялар ва касаба союзларга, тинчлик, халқлар хавфсизлиги ва мустақиллигини таъминлашга ҳисса қўшишга тайёр турган барча кишиларга биргаликда тинчликсевар кучларнинг Жаҳон конгрессига тайёргарлик кўриш ва уни Москвада ўтказиш таклифи билан мурожаат қилган эди.

Ўшандан буён ўтган давр мобайнида бу ғояни жаҳон жамоатчилиги кенг кўламда қўллаб-қувватлади. Мафкуравий қарашлари, сиёсий йўли ва диний эътиқоди турлича бўлган, лекин тинчлик ва халқаро хавфсизликни сақлаш ҳамда мустаҳкамлашга актив ёрдам беришга интилиш истаги билан бирлашган ижтимоий кучларнинг жаҳон учрашувини ўтказиш ташаббуси энг замонавий ташаббуслардан бири бўлиб чиқди ва тинчлик учун курашнинг бундай аввалги бутун тараққиёти давомида тайёрланган заминга ўрнашди. Бу ташаббус турли тинчликсевар ҳаракатларни активлаштириш ва жипслаштириш учун кучли туртки бўлди, кейинги йилларда тобора кенг авж олиб бораётган биргаликдаги ҳаракатларни жипслаштиришга сабаб бўлди.

Совет жамоатчилиги Жаҳон конгрессини актив қўллаб-қувватлаб чиқди ҳамда бу конгрессни Москвада ўтказиш ҳақидаги таклифни барча халқларнинг бизнинг мамлакатимизга, КПСС ва Совет давлатининг тинчликсеварлик сиёсатига нисбатан чуқур ишончининг ифодаси сифатида қабул қилди. Совет кишиларининг бўлажак конгрессга бундай муносабати батамом тушунарлидир. Совет кишилари ҳозирги замоннинг энг муҳим халқаро проблемаларини ҳал этишда жамоатчилик нақадар катта роль ўйнаётганлигини яхши биладилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Кремлда унга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотини топширишга бағишланган тантанли мажлисда сўзлаган нутқида халқаро хавфсизлик учун курашда тинчликсевар жамоатчиликнинг иштироки тинмай кенгайиб бораётганлигини Совет Иттифоқи ҳар томонлама маъқуллайди ва қўллаб-қувватлайди, деб таъкидлаб ўтди. «Коммунистлар, — деди ўртоқ Брежнев,— уруш ва тинчликка алоқадор масалаларни ҳал этишда халқ оммаси, уларнинг сиёсий партиялари ва ташкилотлари фаол қатнашишларини, жаҳон сиёсатида бефарқ кузатувчилар бўлиб қолмай, актив куч бўлишларини ҳамиша талаб қилиб келдилар. Халқаро кескинликни сақлаб қолишдан манфаатдор бўлган кимсаларгина халқ оммасининг овозини бўғишга уриниши мумкин. Ва, аксинча, жамоатчиликнинг обрў-эътибори, унинг актив ҳаракатлари тинчликсевар сиёсатни изчиллик билан ўтказаётган ҳукуматларгагина ёрдам бера олади».

* * *

Ҳозирги халқаро вазиятда чуқур ўзгаришлар содир бўлмоқда. Социализм қудратининг мустаҳкамланиб бораётганлиги, миллий озодлик ҳаракатининг ғалабалари, умумдемократик ҳаракатларнинг кучайиши ҳамда умуман тинчликсевар кучларнинг позициялари мустаҳкамланаётганлиги натижасида тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт учун муваффақиятли кураш олиб бориш имкониятлари анча ўсди. Жиноятқорликдан иборат «совуқ уруш» сиёсати халқлар ўртасида ёвузлик ва адоват туғдириш сиёсати ҳалокатга маҳкумдир. Бундан ярим аср муқаддам В. И. Ленин томонидан эълон қилинган тинч-тотув яшаш принциплари ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатларнинг ўзаро муносабатлари негизи сифатида қарор топиб бормоқда.

Бутун дунёда кенг эътироф қилинганидек, КПСС XXIV съезди илгари сурган тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, озодлик ва халқлар мустақиллиги учун кураш Программасини изчил амалга ошириб келаётган Совет Иттифоқининг ташқи сиёсий ташаббуслари халқаро ҳаётда рўй бераётган позитив силжишларни қўлга киритишда алоҳида муҳим роль ўйнамоқда. Бу Программа бутун халқаро вазиятнинг ривожланишига чуқур таъсир кўрсатди, халқаро муносабатларда амалий фактор бўлиб қолди.

КПСС Марказий Комитетининг апрель (1973 йил) Пленуми Сиёсий бюросининг бутун дунёда мустаҳкам тинчликни ҳамда коммунизм қураётган совет халқи учун ишончлик хавфсизликни таъминлаш соҳасида амалга оширган ишларини тўла ва батомом маъқуллади. Пленум ана шу вазифаларни ҳал этишга ўртоқ Л. И. Брежнев шахсан катта ҳисса қўшаётганлигини таъкидлади. Пленум Тинчлик программасини тўла ҳаётга татбиқ этиш, халқаро вазиятда қўлга киритилган ижобий ўзгаришларнинг мустаҳкамланиб қолишига эришиш зарурлигини таъкидлаб ўтди.

Ҳозир биз бошдан кечираётган тарихий даврнинг характери тинчлик учун ижтимоий ҳаракатни янада чуқурлаштириш ва ривожлантиришни талаб этмоқда, бу ҳаракатнинг турли-туман барча отрядларини, ҳамма халқлар хавфсизлиги ва мустақиллиги манфаатларига жавоб бера оладиган халқаро майдондаги конструктив ҳаракатлар ва жараёнларни актив қўллаб-қувватлашга қодир бўлган барча ижтимоий-сиёсий кучларни мумкин қадар активлаштириш, социал тузуми турлича бўлган давлатларнинг ҳар томонлама тинч-тотув ҳамкорлигини ривожлантиришга эришишни талаб этмоқда.

Хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан музокараларни конструктив ривожлантиришга кўп йиллар мобайнида тўсқинлик қилишга муваффақ бўлиб келган кучлар ва гуруҳлар, яъни кескинликни сақлаб туриш ва қуролланиш пойгасидан манфаатдор бўлган кучлар ўз-ўзидан йўқолиб кетади, деб ўйлаш нотўғри бўлур эди. Кескинликни юмшатиш тенденцияси ҳамон ана шундай таъсирли ва хатарли бўлиб турган кучларнинг қаттиқ қаршилигини енгиб, ўзига йўл очмоқда. Халқаро муносабатларда рўй бераётган ижобий тенденциялар душманларининг турли-туман кампаниялари НАТОнинг муайян доираларида актив иш кўрмоқда. Бугунги кунда Пекин раҳбарлари улар билан бирдамликларини очиқдан-очиқ намойиш қилмоқдалар. Пекин раҳбарлари антисоветизм ва халқаро кескинликни юмшатишга қарши туриш билан ғарбдаги энг ашаддий реакционерлардан ҳам ошиб тушмоқдалар. Ана шундай доираларни яккалаб қўймасдан, уларнинг фаолиятига дадил зарба бермасдан туриб, дунёда кескинликни юмшатишнинг барқарор ҳужумкор жараёнини таъминлаш қийин.

Ҳали тинчлик ишига жиддий хавф-хатар туғдираётган жуда кўп муҳим халқаро проблемалар ечилмай турибди. Яқин Шарқда Исроил агрессияси давом этмоқда; сайгонлик қўғирчоқлар Париж битимини амалга оширишга тўсқинлик қилмоқдалар; Камбоджада уруш тўхтагани йўқ. Португалия мустамлакачилари, Жанубий Африка Республикаси ва Родезиядаги ирқчилик режимлари Африкада ўзбошимчаликни авжига чиқармоқдалар: Чилидаги реакцион тўнтариш ва ҳарбийларнинг қонли бебошлиги, социалистик Куба ҳамда Латин Америкасидаги бошқа бир қатор мамлакатларга қаратилган фитна ва найранглар ана шу қитъа халқларининг мустақил ривожланиши ва ижтимоий тараққиётига империализмнинг турли воситалар билан тўғаноқ бўлишга уриниши ҳамон тўхтамаётганлигидан дарак беради.

Мана шу сабабларга кўра бугунги кунда тинчлик учун курашни кучайтириш, бу ишга кенг жамоат кучларини жалб этиш ҳар қачонгидан муҳимроқ аҳамият касб этмоқда. Бу вазифа халқаро миқёсда ҳам, ҳар бир мамлакатнинг ўз доирасида ҳам жамоат таъсири кўрсатишнинг янги самаралироқ воситаларини излаб топишни тақозо этади.

Жаҳон конгрессининг Москвада чақирилиши ғоясида совет жамоатчилиги худди ана шундай истиқболни кўради. Бу конгресс миллий ва халқаро асосларда барча тинчликсевар кучларни сафарбар этиш ва жипслаштириш йўлида муҳим босқич бўлиб қолади.

* * *

Конгрессга 115 мамлакатда актив тайёргарлик кўрилди. Кенг сиёсий асосда 42 давлатда умуммиллий тайёргарлик комитетлари ёки ташаббускор группалар тузилди. Бу комитетлар ва группалар конгресс ғоясини қўллаб-қувватлаган турли хил ижтимоий-сиёсий кучлар фаолиятини мувофиқлаштириб борди. Конгрессга у ёки бу формада тайёргарлик кўришда юздан ортиқ халқаро ва регионал ташкилот қатнашди. Жуда кўп ҳукуматлараро ташкилотлар, шу жумладан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва унинг ихтисослашган муассасалари, Африка бирлиги ташкилоти, Араб давлатлари иттифоқи ва бошқалар конгрессга катта қизиқиш билан қарамоқдалар. Конгресс ишида турли-туман халқаро, регионал ва миллий ташкилотлар ҳамда ҳаракатларнинг, сиёсий партиялар, касаба союз, хотин-қизлар, ёшлар ташкилотларининг, фан ва маданият арбоблари, диний доираларнинг 3 мингга яқин вакили қатнашуви кутилмоқда.

Серкуёш республикамизда

ФАРҒОНА ВЕРНИСАЖИ

⊙ СОВЕТ рассомлари асарларидан иборат кўчма виставканинг бу ерда очилиши Фарғона маданий ҳаётида мароқли ходиса бўлди. Кўчма виставка экспозицияларида рассомчилик графика ва ҳайкалтарошликнинг етмишга яқин асари намойиш қилинмоқда. Бу асарларни кўзга кўринган совет усталари ижод қилишган. Булар орасида СССР халқ рассоми, Ленин мукофоти лауреати С. В. Герасимов, Эстония ССРда хизмат кўрсатган рассом В. В. Толле, Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Е. М. Сидоркин, Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби С. Е. Захаровнинг асарлари бор.

Виставкани санъат шинавандалари зўр мароқ билан томоша қилмоқдалар.

ЎҚУВ МАРКАЗИНИНГ КОРПУСИ

⊙ БУХОРО. Бухоро газ саноати техникумининг комплексини қуриш ниҳоясига етказилди. Ўқиш корпуси, ўқув-ишлаб чиқариш биноси ва кўпгина бошқа ёрдамчи объектлар фойдаланишга топширилди.

Ҳозир 600 ўринли ётоқхона, икки зали бўлган ошхона, пазандачилик ва масаллиқлар магазини қурилмоқда.

Техникум территориясида спорт комплекси барпо этилмоқда.

Техникум келгуси ўқув йили бошлангунча батамом қуриб бўлинади. Бу ерда Ўрта Осиё, Закавказье республикаларидан ва Қозоғистондан келган 600 дан кўпроқ йигит-қиз — газ саноатининг бўлғуси мутахассислари таълим олади.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ

⊙ ЧИМБОЙДА қурилган янги мактаб Қорақалпоғистон АССР 50 йиллиги номи билан аталмоқда. Район марказидаги ёшлардан 536 киши ўқийдиган мактаб хоналари, устахонаси, спорт зали, синфхоналари жуда яхши жиҳозланган.

ДАЛАДА ЛЕКЦИЯ ВА КОНЦЕРТ

⊙ САРИОСИЁ районидаги «Коммунизм» колхозининг Тойлоқ Болтаев бошлиқ бригадаси пахтакорлари тушлик танаффусга чиқиб, дала шийпонига келишганда бу ерда уларни Термиздан агитпоездда келган меҳмонлар кутиб туришар эди. Педагогика институтининг доценти тарих фанлари кандидати З. Мирзаев колхозчиларга пахтакор республикаларнинг Тошкентда бўлиб ўтган партия-хўжалик активи йиғилиши якунлари тўғрисида лекция ўқиб берди. Шундан кейин бадиий ҳаваскорлар иштирокида концерт бўлиб ўтди. Кечқурун эса лекторлар билан ҳаваскор артистлар колхоз клубида колхознинг марказий қўрасида истиқомат қилувчи кишилар учун лекция ўқиб, концерт кўрсатишди.

(ЎзТАГ).

ЎРТА Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхозда бу йил шолидан мўл ҳосил етиштирилди. Колхознинг Цой Дон Ман бошлиқ бригада аъзолари 72 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 36 центнер ўрнига 60 центнердан шоли олиб, ўз зиммаларидаги мажбуриятларини ошириб бажардилар. Шоли янчишда комбайнчи Муҳаммад Аҳмедов баракали меҳнат қилди. Бригаданинг Ли Ден Нан бошлиқ звено аъзолари, шунингдек, илғор шоликорлардан Пак Владимир, Ким Алексей, Ким Бон Хан, Ким Василий ва бошқалар юқори ҳосил етиштиришга муносиб ҳисса қўшдилар. Ҳозир шоли янчиш ва давлатга топшириш, шунингдек, майдонларни шудгорлаш қизғин давом этаяпти. Суратда: (чапдан) шоли янчиш. (Ўнгда) ерни шудгор қилиш.

А. Абалян фотолари.

ИЛҒОРЛАР САФИДА

Алима опа кундаги одатига кўра тонг билан уйғонди. У ферма томон йўл олганида осмонда ҳали юлдузлар чарақлаб турарди. Фермага етиб келгач, говмишларнинг охурларини кўздан кечирди. Деярли ҳаммаси емишларини еб тугатган эди. Фақат бир сигирнинг олдига солинган озуқаси қандай бўлса шундай турибди. Алима опа сигирни турғазиб, у ер бу ерини қашлаган бўлди. «Наҳотки касалланган бўлса». Сигирларни соғиб бўлгач, дарҳол ветеринарга хабар қилишни ҳаёлидан ўтказиб, ишга киришди. Алима опа 20 сигирнинг ярмисини соғиб бўлай деганида бирин-кетин ҳамкасблари кела бошлади.

— Алима опа, бугун ҳаммадан эрта келибсиз-да, ишингизни тугатай деб қўйибсиз, — деди ферманинг тажрибали соғувчиларидан бири Султонич Шокирова илдамлик билан ишга киришар экан.

— Битадиган ишнинг тезроқ битгани яхшида айланай, — дея жавоб берди Алима опа. — Ола говмиш бугун сут бермади, касалланган кўринади.

Ҳаш-паш дегунча Алима опа сигирларининг ҳаммасини соғиб бўлди. Бугун кечагига қараганда, гарчи бир сигир кам соғилса ҳам кўрсаткич кам эмас. Ишининг натижасидан кўнгли тинчигач, охурларга ем тўлдиришга киришди. Унинг молларига ажратилган лавлагининг озлигини кўриб ранжиди. Емиш ташувчи йигитчани чақириб:

— Ўғлим, олиб келган емишларинг бир маротаба солишга ҳам етмайди-ку, — деди.

— Алима опа, кеча трактор бузилиб қолганди, қуёш кўтарилмай етказиб келаман, — жавоб берди у.

Алима опа емишларни охурларга бўлиб солди-ю, бироздан сўнг келиб беда солиб кетишни ўйлаб, ҳисобчи Т. Жумирбоев ва ветеринария врачига учрашди. Уларни говмишнинг аҳволидан воқиф қилгач, уйига йўл олди.

Халқ бойлигига бойлик қўшиш, хўжаликнинг сут булоғини оширишда жонкуярлик билан меҳнат қилаётган бу аёл Ждалов номли колхознинг машъал сут соғувчиларидан бири Алима опа Алимбоевадир. Унинг фермада ишлай бошлаганига ўн йилдан ошди. Шу муддат ичида жамоат чорвачилигини ривожлантириш ишига қанча-дан-қанча ҳисса қўшди. Бир неча шогирдлар етиштирди.

Партиямизнинг чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш ҳақидаги чақириғига «лаббай» деб жавоб берганлардан бири ҳам шу Алима опа бўлади. Унинг кўп йиллик меҳнати, эришган муваффақиятлари партия-ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. СССР Олий Совети Президиумининг фармони билан Алима опа Алимбоева Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

— Мукофот мени янги зафарларга ундамоқда, — дейди Алима опа, — бу юксак баҳога мен самарали меҳнатим билан жавоб бераман.

Сўзи билан иши бир тажрибали соғувчи йил бошида ҳар бир сигирдан 2050 литрдан сут соғиб олиш мажбуриятини олган эди. Алима опа ўз ишини шундай ташкил қилдики, меҳнатининг самараси кутилгандан ҳам ортиқроқ бўлди. Белгиланган 36 тонналик йиллик план тўққиз ой давомида 36 тонна 253 килограмм қилиб ортиғи билан ўрнатилди. Ҳар бир сигирдан ҳозиргача 2790 килограммдан сут соғиб олди.

Колхоз правлениеси, партия ташкилоти чорвачилик маҳсулотининг таннархини арзонлаштириш, унинг миқдорини кўпайтиришга ҳам алоҳида эътибор билан қарамоқда. Колхоз сут-товар фермасини механизациялаштириш ишлари тугалланяпти.

И. БЕКМУРОДОВ,
Бўстонлиқ райони.

Ишбоши

Эрта кўклам эди. Ниёз акани ем-хашак бригадасига бошлиқ этиб тайинлашди. Бўлимда 300 бошдан ортиқ қора мол бор. Сут етиштириш йил сайин ортиб боряпти. Фақат шу йилнинг ўзида 570 тонна сут топширилди.

Пичан ўрими бошланди. Ҳар йили пичан йиғиш пайтида бедалар тўкилиб-сочилиб, бедазорлар вақтида суғорилмас, баъзан эса сигирлар ўз вақтида соғиб олинмас эди. Ниёз аканинг таклифи билан ем-хашак жамғариш бўйича комплекс бригада ташкил этилиб, бедазор ва пичанзорларни суғоришдан тортиб то пичанни йиғиб олишгача барча ишлар уларнинг зиммасига юкланди. Бригадада интизом йўлга қўйилди. Ҳамма иш график асосида тартибли олиб борилди. Ташкилотчи бригадир ишни пухта уюштириб, 200 гектар майдондаги бедадан пичан, маккажўхоридан силос тайёрлаш планини ортиғи билан бажаришни таъминлади.

Бригадада бу йил иш айниқса яхши боряпти. Мавсумда чорва учун 2 минг тонна беда, 8300 тонна сенаж, 1150 тонна хашак жамғарилди. Бригада аъзоларининг зўр ғайрати туфайли бунёд этилган мўл-кўл чорва озукаси икки йилга етиши мумкин. Ана шу ютуқларни қўлга киритишда Турсунбой Йўлдошев, Мизёр Маъмуров, Ниёз Имонов сингари ишчиларнинг, автопогрузчик ҳайдовчиси Иброҳим Абдурахимовнинг ғайрати, сенаж бостирувчи Абдусоли Сафарқуловнинг шижоати ва механизатор Умурзоқ Норбоевларнинг фидокорона меҳнатлари бор. Ана шу азаматлар туфайли, бригада ишчилари чорвадорларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқдилар. Бригадир Ниёз Ёвқочев «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирланди.

Ниёз ака билан суҳбатлашдик. У бундай деди:

— Келгуси йили бедазорларимиз яна 60 гектарга кўпаяди. Албатта шунга яраша мажбурият ҳам ортади. Бедани беш марта ўриб олдик.

Ниёз ака ишчан, ташкилотчи. Шунинг учун ҳам қишлоқ аҳли Ниёз Ёвқочевни жуда кўп йиллардан бери Қорахитой қишлоқ Советига депутат қилиб сайлаб келади. Шу сабабли у юрт ишига муваффақиятли бошчилик қилмоқда.

М. ҚАЮМОВ.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ГДР ВА БРАЗИЛИЯ ҲУКУМАТЛАРИНИНГ ҚАРОРИ

БЕРЛИН, 23 октябрь. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси билан Бразилия Федератив Республикаси ҳукуматлари 1973 йил 22 октябрдан бошлаб ҳар иккала давлат ўртасида элчихоналар даражасида дипломатия алоқалари ўрнатиш тўғрисида келишиб олдилар.

ҲАРБИЙ ХУНТА ТЕРРОРНИ КУЧАЙТИРМОҚДА

РИМ, 23 октябрь. (ТАСС). Чили газеталарининг халқ бирлиги ҳукуматини қўллаб-қувватлаган 500 нафардан кўпроқ журналистлари турмаларга тиқиб қўйилди, қийноққа солинмоқда ёки реакцион хунта режими томонидан бутун мамлакат-бўйлаб қидирилмоқда. Чили демократик журналистларининг бугун «Унита» газетасида босилган баёнотида шундай дейилади.

ИСРОИЛ БМТ ХАФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ РЕЗОЛЮЦИЯСИНИ БАЖАРМАЯПТИ

РИМ, 23 октябрь. (ТАСС). Тель-Авивдан олинаётган хабарларга кўра, Исроил ҳарбий қўмондонлиги Сувайш каналининг жанубий секторида уруш ҳаракатларини қайта тиклашга буйруқ берган. Исроил ҳарбий вакили ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битим 23 октябрь кечаси душман тарафидан гўё бузилганлиги сабабли шу қарорга келинди, деб ўзини оқламоқда.

ИСРОИЛ ЎТ ОЧИШНИ ТЎХТАТИШ ТЎҒРИСИДАГИ БИТИМНИ БУЗМОҚДА

ҚОҲИРА, 23 октябрь. (ТАСС). БМТ хавфсизлик кенгашининг резолюциясига мувофиқ Миср-Исроил фронтида кеча Москва вақти билан соат 20 да ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги қарор кучга кирди.

23 октябрь эрталаб Миср ҳарбий қўмондонлигининг хабар қилишича, Исроил 22 октябрдан 23 октябрга ўтар кечаси ўт очишни тўхтатиш ўртасидаги пайтдан фойдаланиб, ўз бўлимларини қайта гуруҳлаштириб олди ва ўз бўлимларидан баъзи бирларини аввало Суваш каналининг ғарбий соҳилида Миср қўшинлари ишғол қилиб турган ерларга суриб қўйди. Исроил ҳарбий ҳаво кучлари Миср қисмларини ўққа тутиб турди.

Миср қўмондонлигининг хабарида айтиладики, Исроилнинг бу ҳаракати хавфсизлик кенгашининг ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги резолюциясини бажаришга тўсқинлик қилади ва Миср қуролли кучларини Исроил қўшинларининг ўт очиш тўхтатилгандан кейин эгаллаб олган позицияларига жавоб зарбаларини уришга мажбур қилади.

Қоҳира радиоси эшиттирган ахборотда бундай дейилади: «Душман танклари ва қуруқликдаги қисмлари фронтининг бир неча секторларида ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги резолюцияни бузиб, ўт очдилар. Душман самолётлари Миср позицияларини бомбардимон қилди, бу — резолюцияни яна бир бузиш бўлди. Миср кучлари ўтга ўт билан жавоб бердилар».

Москва вақти билан соат 13.00 да Қоҳира радиоси эшиттирган янги ахборотда бундай дейилади: «Душман ўт очиш тўғрисидаги резолюцияни тўхтовсиз бузаётганлиги ва ғаним самолётлари каналнинг ғарбий соҳилидаги, айниқса жанубий сектордаги бизнинг позицияларимизни бомбардимон қилаётганлиги натижасида Миср кучлари душманга қарши осмон жангига киришдилар. Ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги резолюцияни ҳамон бузаётган душман қўшинлари билан Мисрнинг қуруқликдаги қўшинлари ўртасида жанглар давом этмоқда».

Тель-Авивдан олинган хабарларга қараганда, Исроил ҳарбий қўмондонлиги Суваш каналининг жанубий секторида жанговар ҳаракатларни яна бошлаш тўғрисида буйруқ берди. Исроил ҳарбий вакили бу қарорни оқлаб, 23 октябрга ўтар кечаси бошқа томон ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битимни бузди, деди.

Франс Пресс агентлигининг хабар қилишича, Исроил ҳарбий вакили Исроил ҳарбий ҳаво кучлари бугун Суваш каналининг ҳар иккала томонида Миср кучлари группаларига атака қилганлигини айтган.

Ғарбдаги ахборот агентликлари Исроил қўмондонлигидан олинган маълумотларга асосланиб хабар қилишича, Исроил қўшинлари кеча кечқурун Сурия—Исроил фронтидаги операцияларни давом эттириб, буни Сурия хавфсизлик кенгашининг резолюциясига ўзининг қандай муносабатда эканлигини эълон қилмади, деган баҳона билан оқлашга уринди.

ДАМАШҚ, 23 октябрь. (ТАСС). Бу ерда тараққийпарвар миллий фронт марказий раҳбарлиги билан араб социалистик уйғониш партияси раҳбарлигининг мажлислари бўлиб ўтди. Бу мажлисларда хавфсизлик кенгашининг ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги резолюцияси муҳокама қилинди. Бу масалага доир расмий хабарлар эълон қилинади.

Сурия ҳарбий вакилининг айтишига қараганда, Исроилнинг 60 га яқин самолёти Дамашқдан шимолдаги граждан объектларини бомбардимон қилишга уринди. Душманнинг 11 самолёти уриб туширилди.

МАРКАЗИЙ РАЗВЕДКА БОШҚАРМАСИ РАҲБАРЛАРИНИНГ ЭЪТИРОФИ

ВАШИНГТОН, 23 октябрь. (ТАСС). АҚШ Марказий разведка бошқармасининг 11 сентябрдаги ҳарбий тўнтаришгача қадар Сальвадор Альенде бошчилигидаги халқ бирлиги ҳукуматига қарши қўпорувчилик фаолияти тўғрисидаги янги фактлар бу ерда ошкор бўлди. Бу фактлар марказий разведка бошқармасининг директори У. Колби ва марказий разведка бошқармасининг масъул ходими Ф. Дэвиснинг конгресс вакиллар палатасининг америкааро ишлар кичик комиссиясида махфий равишда берган гувоҳликлари стенограммасида баён этилган. «Вашингтон пост» газетаси улар берган гувоҳликлар баёнини эълон қилди.

Марказий разведка бошқармаси раҳбарларининг гувоҳлиги шуни кўрсатадики, бу маҳкама Чилининг ички сиёсатига ва экономикасига яширинча кенг миқёсда аралашиб келган. Марказий разведка бошқармасининг бу фаолияти, деб ёзади газета, «барча асосий сиёсий партияларнинг ичига суқулиб кириш, ҳукуматга қарши намойишлар ва гуруҳларни қўллаб-қувватлаш, оппозицион матбуот органларини маблағ билан таъминлаб туришдан» иборат эди.

Қўшма штатлар Чили экономикасига путур етказиш учун С. Альенде ҳукуматига қарз беришдан бош тортди, шунингдек халқаро молия ташкилотлари томонидан Чилига қарз берилишига тўсқинлик қилдилар, деб ёзади сўнгра «Вашингтон пост» газетаси. Чили қуролли кучларига Америка қурол-яроғларини қарзга сотиш борасида бирдан-бир истисно йўл қўйилди. Шу тариқа АҚШ мамлакатдаги иқтисодий тангликни жадаллаштиришга ва халқ бирлиги ҳукуматига ички қаршиликни рағбатлантиришга уринди.

Марказий разведка бошқармаси директорининг гувоҳлиги ва бошқа хабарлар Қўшма штатлар «С. Альенде сайловда ғалаба қозонганидан сўнг ўтган давр мобайнида Чили ҳарбийлари билан мустаҳкам алоқа боғлаб келганлигидан» далолат беради, деб таъкидлайди газета.

Марказий разведка бошқармаси президент сайлови арафасида С. Альендега қарши чиққан матбуот органларига мадад бериш учун 400 минг доллар маблағ ажратган эди, деб хабар беради «Вашингтон пост» газетаси.

Бирма экономикаси асосан қишлоқ хўжалигига асосланган. Мамлакатда кўплаб қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводлари бунёд этилмоқда. Суратда: Сиидэ шаҳридаги корхонада навбатдаги машина синовдан ўтказилмоқда.

Ю. ГРИГОРОВ фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

УЛКАН АНЖУМАНИ
ЖАҲОН КОНГРЕССИ ОЧИЛАДИ

Бўлажак форумнинг ўзига хос хусусияти шундаки, у кўплаб халқаро ва миллий ташкилотлар томонидан биргаликда чақирилмоқда ҳамда унинг ўз кўламига кўра жуда катта ишларининг ҳамма босқичларига биргаликда тайёргарлик кўрилмоқда. Биргина шу йилнинг ўзида конгрессга тайёргарлик кўриш мақсадида турли мамлакатларда 10 та халқаро ва регионал конференциялар ўтказилиб, бўлажак анжуман кун тартибига қўйиладиган айрим проблемалар муҳокама қилинди.

Март ва июль ойларида Москвада икки марта ўтказилган конгрессни чақириш бўйича халқаро маслаҳат учрашувлари катта аҳамиятга эга бўлди. Конференцияларнинг қатнашчилари эркин ва ошкора мунозарада халқаро мураккаб проблемаларга ўз муносабатларини баён этиш имконига эга бўлдилар. Улар бўлажак форум кун тартибини ишлаб чиқдилар, унинг иш принципларини белгилаб олдилар.

Июль ойида конгресснинг мақсад ва принципларини қўллаб-қувватлаётган барча халқаро ва миллий ташкилотларнинг тенг ҳуқуқли иштироки учун очиқ бўлган Халқаро тайёргарлик комитети ташкил этилди. Халқаро тайёргарлик комитетининг ижроия комитетига 14 халқаро ва 18 миллий ташкилотларнинг вакиллари аъзо бўлиб кирдилар. Ижроия комитет раиси қилиб, Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Бош секретари Ромеш Чандра унинг ўринбосарлари қилиб, БМТга кўмаклашувчи уюшмаларнинг жаҳон федерацияси бош секретари Г. Перейра, Халқаро тинчлик бюросининг раиси Ш. Макбрайд, тинчликсевар кучларнинг Жаҳон конгрессига кўмаклашувчи Совет комитетининг раиси М. В. Зимянин сайландилар.

Иккинчи маслаҳат учрашувининг қатнашчилари регионал ва проблемали группаларда кенг мунозара қилиш йўли билан конгресснинг 13 комиссиясини тузиш мақсадга мувофиқ деган қарорга келдилар. Ана шу комиссиялар халқларни қизиқтираётган энг муҳим проблемаларни муҳокама қиладилар. Бу проблемалар: тинч-тотув яшаш ва халқаро хавфсизлик; Ҳиндихитой; Яқин Шарқ; Европа хавфсизлиги ва ҳамкорлик; тинчлик ва Осиёда хавфсизлик; қуролсизланиш; миллий озодлик, мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши кураш; иқтисодий мустақиллик ва ривожланиш; атроф муҳитни қўриқлаш, иқтисодий ва илмий-техникавий, маориф ва маданият соҳаларида ҳамкорлик; социал тараққиёт, инсон ҳуқуқи ва тинчлик; халқаро ҳукумат ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар ўртасидаги ҳамкорликдан иборат.

Ана шу учрашувда конгресс комиссияларида ҳар бир проблема муҳокамага пухта ва ҳар томонлама тайёргарлик кўриш учун халқаро ишчи группалари тузилди. Ишчи группаларининг мажлислари Москвада 16 августдан 13 сентябргача бўлиб ўтди. Конгресснинг бошқа ҳамма тайёргарлик ишларида бўлгани каби бу мажлисларда ҳам барча манфаатдор халқаро ва миллий ташкилотларнинг очиқ иштирок этиши учун кенг имконият яратиб берилди. Ишчи группаларининг мажлислари бемалол дўстона вазиятда проблемаларга нисбатан турлича қараш ва муносабатларни ўзаро ҳурматлаш руҳида, ўзаро бир-бирини тушуниш ҳамда тинчлик манфаатлари йўлида кенг ҳамкорлик қилиш ва инсоният олдида турган энг муҳим проблемаларни тезроқ ҳал қилиш мақсадида барча платформалар учун мақбул келадиган формаларни излаш шиори остида ўтди.

Халқаро ишчи группалари мажлисларининг якунлари ва улар томонидан тайёрланган кириш докладларидан шундай ишончли хулосага келиш мумкинки, бўлажак конгресс халқаро ҳаётда йирик воқеа, жаҳон жамоатчилигининг жуда муҳим анжумани бўлади, кишиларнинг ўзаро бир-бирларини яхшироқ тушунишлари учун, турли тинчликсевар кучлар ҳамкорлигини янада ҳар томонлама ва самаралироқ ривожлантириш учун жуда катта ёрдам беради.

Мамлакатимизда ҳам конгрессга кенг ва атрофлича тайёргарлик кўрилди.

Шу йилнинг март ойидаёқ совет, касаба союз, ёшлар, хотин-қизлар, кооператив, илмий-техника ва бошқа жамоат ташкилотлари, ижодий союзлар ва СССР парламент группасининг вакиллари тинчликсевар кучларнинг Жаҳон конгрессига кўмаклашувчи Совет комитетини тузган эдилар. Комитет кенг кўламда иш олиб борди. У конгрессни Москвада ўтказиш учун зарур бўлган куч-ғайратни сарфлаш билан бир қаторда турли хил тинчликсевар кучлар вакиллари ўртасида икки томонлама ва кўп томонлама консультацияларда актив қатнашди; конгресс ишининг мундарижасини ташкил этадиган масалаларни коллектив халқаро негизларда ишлаб чиқишга ўз ҳиссасини қўшди; Совет Иттифоқида ҳам, бошқа мамлакатларда ҳам ташкил этилган халқаро тайёргарлик учрашувларида актив қатнашиб келди.

Мамлакатимизда конгрессни қўллаб-қувватлашга қаратилган оммавий, ижтимоий-сиёсий тадбирлар ўтказилди. Москва, Ленинград ва бошқа шаҳарларда тинчлик тарафдорлари совет ҳаракати активларининг йиғилишлари бўлиб ўтди. Бу йиғилишларда Жаҳон конгресси ғоялари тўла қўллаб-қувватланди.

Шуни ишонч билан айтиш мумкинки, совет жамоатчилиги, барча совет кишилари бу йирик халқаро форумнинг муваффақиятли ўтиши, халқаро хавфсизлик ва қуролсизланиш, миллий мустақиллик, ҳамкорлик ва тинчлик йўлида курашаётган ижтимоий-сиёсий кучларнинг янада жипслашуви ва активлашуви учун қўлларидан келган ҳамма чораларни кўрадилар.

О. ХАРХАРДИН,
тинчликсевар кучларнинг Жаҳон конгрессига кўмаклашувчи Совет комитетининг масъул секретари.

ДОҲИЙ ЮКСАК БАҲОСИГА — 50 ЙИЛ

Эллик йил муқаддам — 1923 йил 23 октябрь куни Владимир Ильич Лениннинг махсус топшириғига биноан унинг синглиси Мария Ильинична Ульянова кўқонлик ёғоч ўймакори Қодиржон Ҳайдаровга хат ёзган эди...

1923 йилнинг кузида Москвада очилган Бутунроссия қишлоқ хўжалиги кўргазмасининг қатнашчиси 24 ёшлик Қодиржон, олдиндан махсус тайёрлаб совға тариқасида ўзи билан олиб келган саккиз қиррали катта курси ва учта ўтирадиган курсичани севимли доҳий ва меҳрибон устоз ҳузурига олиб боришга муваффақ бўлди. Бу совға Горкида дам олаётган ва даволанаётган Ильичга ниҳоятда ёққанлиги ва уни ҳаяжонга солганлигини Мария Ильинична ўз хотираларида қайд қилиб ўтади. Ҳар томонига шарқда машҳур бўлган саккиз хил, ниҳоятда бежирим нақшлар йўнилган курсилар ҳозир ҳам Ленин Горкисида, Ильич ётган хонада турибди. Катта курси устида арабча ҳарф билан: «Инқилоб раҳбари, меҳнаткашлар бошлиғи Ленин ўртоққа Фарғона ишчиларидан ҳадя. 1923 йил. Қодиржон Ҳайдаров» деб ёзиб қўйилган.

«Владимир Ильич саломингиз ва совғаларингиз учун сизга ўзининг самимий миннатдорчилиги ва ишларингизда муваффақият тилаш истагини етказишни менга топширди», — деб бошлаган эди ўз хатини Мария Ильинична. — Агарда Ильич соғ бўлганда, Сиз билан Туркистон ҳунармандларининг турмуш ва иш шароити ҳақида ўзи бажону дил гаплашган бўлишига шубҳа йўқ. Афсуски, бу суҳбатни у соғайиб кетгунча кечиктиришга тўғри келади, ўша кунлар узоққа чўзилмаса керак деган умиддаман».

Хатни биринчи маротаба 1923 йил 7 ноябрь куни «Туркистон» газетаси эълон қилди.

Ҳозирги кунда 74 ёшлик уста Қодиржон ота — Ўзбекистон ССРнинг Ҳамза номидаги Давлат мукофоти лауреати, СССР Рассомлар союзининг аъзоси, республикамиздаги энг таниқли ва эътиборли кишилардан биридир. М. И. Ульянова, томонидан ёзилган хат ва Ленинга қилинган совғанинг автор тайёрлаган қайтарма нусхаси Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг минглаб томошабинларида катта қизиқиш уйғотмоқда.

С. САИДҚОСИМОВ.

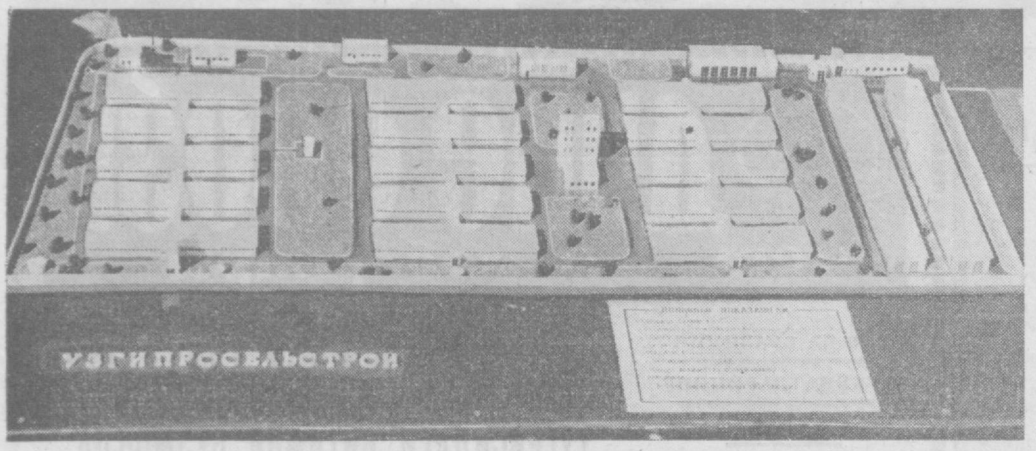

Келаси йил охирида Оҳангаронда 10 минг бош қора молга мўлжалланган чорвачилик саноат комплекси ишга тушади. Суратда: янги комплекснинг макети.

В. Таран фотоси.

САҲНАДА БЕЛЯКОВЛАР

Цирк замон идеалини ўзида нақадар кучли акс эттирувчи томошалардан биридир. Фан ва техника ютуқлари, жисмоний куч, оптимизм, бардамлик руҳини акс эттириш совет циркининг асосидир. «Венедикт» цирк группаси томошалари худди шу белгилари билан бўртиб кўринади. Мураккаб акробатик машқлар томошабинлар олқишига сазовор бўлмоқда.

Илк совет цирки коллективларидан бири бўлган бу группа ўттизинчи йиллардаёқ томошабинларни ўзига ром қилиб олган эди. Ўшандаёқ Венедикт Николаевич Беляков бошлиқ циркчилар кенг программаси, замон руҳи билан суғорилган ажойиб коллективлардан бири эди. Шундан бери улар томошабинларнинг энг севимли цирк артистларидан бўлиб қолишган. Москвалик цирк артистларини мамлакатимиздагина эмас, Франция ГФР, ГДР, Япония, Ҳиндистон ва Жанубий Америка мамлакатларида ҳам яхши биладилар. Улар неча бор бу мамлакатлар томошабинларининг олқишига сазовор бўлишган.

Леонид Попов ва Виктор Шашковларнинг моҳирона трюклари кишилар диққатини ўзига тортади. Айниқса артистнинг фазода икки айланиб яна учинчи сафдошининг елкасига аниқ бориб тушганида зал завққа тўлади.

РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. Н. Беляков моҳир педагог ва цирк саҳнасига кўпгина янгиликларни олиб чиққан изланувчи артистдир. У тахта отгичдан воз кечиб, арғимчоқни «қўлга олган», артист арғимчоқда учиб туриб юқорига парвоз қилади ва фазода чиройли шакл кўрсатиб «учади». Арғимчоқ тахта отгичга нисбатан акробатик машқни бажаришда артистга катта имкониятлар очиб, группанинг марказий номерларидан бирига айланган.

Саҳнага айиқ чиқиб келади. Томошабинлар бунга кўникиб қолишган. Аммо бу галги айиқ тамоман янги номерларни ижро этади. «Венедикт»нинг тўрт оёқли артисти моҳирона акробатик машқлар қилади.

Халқ юморлари билан суғорилган номерларни кўриб томошабинлар хандон отиб кулишади. Мукаммал машқларни кўриб ҳузур қилишади.

Б. ПУЛАТОВ.

Суратларда: цирк томошаларидан кўринишлар.

А. Абалян фотолари.

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

Ангрен шаҳар қурилиш ташкилотларининг коллективлари саноат объектлари, маданий-маиший муассасалар бунёд этиш билан бирга кенг кўламда уй-жой қурилишини ҳам олиб бормоқдалар. Шунинг учун ҳам шаҳарда тез-тез ҳавли тўйлари ўтказиб турилади. Йил бошидан буён ўнлаб минг квадрат метр сатҳли янги уйлар фойдаланишга топширилди. Уларда оилаларнинг истиқомат қилиши учун барча қулайликлар яратиб берилган. Минглаб шаҳар меҳнаткашлари бу янги турар-жойларга кўчиб ўтишди.

Уй-жой қурилишига «Узбекшахтострой» тресги бинокорлари салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Улар йил бошидан буён 30 минг 440 квадрат метр турар-жойларни фойдаланишга топширишди. Бу планда белгиланганига нисбатан 12 процент кўпдир.

ҲАР БИР УЧАСТКАДА КЛУБ

Тошкент область Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг «Коммунизм» участкасида 400 ўринли томоша залига эга бўлган клуб фойдаланишга топширилди. Клубда фото, бичиш-тикиш тўгаракларининг машғулотларини ўтказиш, шашка ва шахмат ўйнаш учун мўлжалланган махсус хоналар бор.

Ҳозир колхознинг ҳар бир участкасида клуб бор. Уларда кинофильмлар намойиш қилинади, колхозчиларнинг талабларига мувофиқ концертлар ўтказилади, ҳаваскорлик тўгаракларининг машғулотлари олиб борилади.

(ЎзТАГ).

БИР КОЛХОЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

МЕҲНАТДАН КЕЛСА БОЙЛИК

Пискент районидаги Калинин номли колхоз ўтган йили 2 миллион 800 минг сўм даромад қилди. Бу йил пахта планини ортиғи билан бажариб, уч миллион сўмдан ортиқ даромад олмоқчи. Бу даромаднинг ҳаммаси колхозни ободонлаштириш, колхозчиларнинг турмушини яхшилашга сарфланмоқда.

НАМУНАЛИ ДАЛА ШИЙПОНЛАРИ

Бу йил бешта янги типдаги дала шийпони қуриб битказилди ва фойдаланишга топширилди. Бу шийпонларда колхозчиларнинг маданий дам олишлари учун барча шароитлар муҳайё. Келаси йили колхозда 6 та янги типдаги дала шийпони қурилади.

ИЛМ МАСКАНИ

Колхозчиларнинг фарзандлари янги мактаб биноларида ўз билимларини оширмоқдалар. Колхознинг иккита участкасида ҳозир янги мактаб биноси бор. Бу бинолар шу йилнинг ўзида ишга туширилган. Уларнинг ҳар бирида 320 дан ортиқ ўқувчи билим олмоқда. Келаси йилдан бошлаб колхознинг бошқа участкасида ҳам 320 ўринли янги мактаб биноси фойдаланишга топширилади.

МАДАНИЯТ УЧОҒИ

375 ўринли клуб қурилиши қизғин бормоқда. Клубда катта китоб фондига эга бўлган кутубхона, колхозчиларнинг маданий дам олиши учун алоҳида хоналар ва кино заллари мавжуд бўлади. Клубни келаси йилнинг ўрталарида қуриб тугатиш ва ишга тушириш мўлжалланмоқда.

КЎЧАЛАР РАВОН

Колхознинг деярлик ҳамма участкалари йўллари асфальтланган. Биринчи ва иккинчи участкаларга олиб борувчи йўллар ҳам жуда равон. 8 километрлик йўл асфальтланди. Бу эса сабзавот маҳсулотларининг сифати бузилмай ташиб олиш, транспорт қатновини яхшилаш имконини яратмоқда.

СКОЛИОЗ НИМА?

ШИФОКОР МИНБАРИ

Сколиоз лотинча сўз бўлиб, умуртқалар поғонасининг ён томонга эгилиши демакдир. Бу ҳол кўпинча юқори кўкрак ва пастки бел қисмининг эгилиши натижасида рўй беради.

Касаллик тўрт босқични босиб ўтади. Унинг биринчи ва иккинчи стадияларида умуртқа поғонасининг эгилиши унчалик рўй бермайди), оғриқ ҳам сезилмайди. Касалнинг учинчи ва тўртинчи стадияларида умуртқа суякларида ўзгариш рўй беради. Вақт ўтиши билан умуртка поғонасининг эгилган томонидаги қобирғаларнинг бўртайиши натижасида бола букрига ўхшаб қолади.

Натижада кўкрак қафасининг шакли бир мунча ўзгаради: Шу сабабдан кўкрак бўшлиғида жойлашган органлар (аъзолар) ҳам ўз турган жойларидан силжий бошлайдилар. Бу эса беморда бел оғриқ ва қобирға оралиғида ҳам санчиш туғдиради. Сколиозга дучор бўлган киши жисмонан ишга ярамай қолади.

Сколиоз кўпинча бошланғич мактаб болаларида учрайди. Касаллик борган сари оғирлаша боради. Чунки, бу стадияда скелет суякларида катта ўзгаришлар содир бўлиб, кўкрак қафасига салбий таъсир кўрсатади.

Касалликнинг олдини олиш, унинг юзага келтирувчи омилларга барҳам бериш зарур. Чунончи, рахит, скелет мускулларининг яхши тараққий этмаслиги, болаларнинг парталарда нотўғри ўтириши, гавда мушакларига нотекис нагрузка берилиши каби ҳоллар шулар жумласидандир. Шунингдек, болаларнинг чўлоқланиб юриши натижасида ҳам сколиоз рўй бериши мумкин.

Бинобарин, болаларда рўй берадиган сколиознинг олдини олиш, унинг бошланғич стадияларини аниқлаш ва даволаш тадбирларини ўз вақтида амалга ошириш зарур.

Сколиоз касалига учраган бола 1—2 стадиядаёқ даволанса тез тузалиб кетади, албатта. Буни қуйидаги клиник белгилар орқали аниқланади. Булар: икки елканинг ёки иккала курак суяклари пастки бурчакларининг бир текисда бўлмаслиги, орқа ўсимтикларининг бир текисда бўлмай, қийшиқ чизиқ ҳосил этиши, куракларнинг орқа умуртқалар чизиғига нисбатан ҳар хил масофада туриши кабилардир.

Бу йил сколиоз-бемор болалар учун махсус интернат-мактаблар ташкил қилинди. Уларда касалликка дучор бўлган болалар ҳам ўқийдилар, ҳам даволанадилар. Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Биз ота-оналардан болаларни бундай касалликдан сақлашни ва врач маслаҳати билан иш кўришни сўрар эдик. Токи, фарзандларимиз сиҳат-саломат бўлиб вояга етсинлар!

Қ. БОЛТАЕВ,
Тошкент область соғлиқни сақлаш бўлимининг бош хирурги, доцент.

БЎКА РАЙОНИДА

ПАХТАКОРЛАР ҲУЗУРИДА

Пахтазорларда қизғин дамлар давом этмоқда. Район маданият уйи пахтакорларга хизмат кўрсатиш учун махсус агитбригада тузди. Ўлмас Отақулов раҳбарлигидаги 13 агитатор ва бадиий ҳаваскорлар бевосита пахтакорлар ишлаётган жойларда бўлиб, тушки соатларда уларга маданий хизмат кўрсатмоқдалар. Олдин лекторлар пахтакорларни қизиқтирган темаларда қисқагина лекция ўқиб беришгач, дала «саҳнаси»га бадиий ҳаваскорлар чиқишади. Шу кунгача агитбригада «Кўкорол» совхози, Ленин номли, Ҳамза номли, Ильич номли колхозларда бўлди.

Бундан ташқари район пахтакорлари ҳузурида шаҳарлик олимлар ҳам тез-тез меҳмон бўлиб туришибди. Ҳозирги кунда 392 агитатор, 259 сиёсий ахборотчи, 720 сиёсий ташкилотчи деҳқонлар ўртасида оммавий-сиёсий ва тушунтириш-тарбиявий ишларни олиб бормоқдалар.

ЎРОҚ ВА БОЛҒА ИТТИФОҚИ

Ангрен кончилари кўп йиллардан бери район пахтакорларига оталиқ ёрдами кўрсатиб келмоқдалар. Бу йил шаҳарни кишлоққа кўмаги яна ҳам кучайди. Ангрен шаҳри корхоналарида жиҳозланган махсус кўчма устахоналар эрта баҳордаёқ Бўка томон йўл олди. Шаҳарлик слесарь ва токарлар агрегатларни ремонт қилишда ва чигит экиш компаниясини соз ўтказишда қишлоқдаги дўстларига кўмаклашдилар.

Терим кампанияси бошланиши билан юздан ортиқ ангренлик мутахассис яна пахтакорлар ҳузурига етиб келди. Уларнинг бир қисми «зангори кема»ларни бошқарган бўлса, яна бир қисми машиналарнинг узлуксиз ишлашини таъминлашга ёрдам берди. Мутахассислар билан кетма-кет яна 15 минг студент, ишчи ва хизматчи пахтазорга отланди. Ҳозир улар бўкалик биродарлари билан елкама-елка туриб етиштирилган «оқ олтин»ни тез суръатлар билан йиғиб олмоқдалар.

«Тошкент ҳақиқати» газетасига 1974 йил учун обуна давом этмоқда. Обуна барча алоқа бўлимларида, корхона ва қурилишлар, колхоз-совхозлар ва муассасаларда жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Газетанинг уч ойлиқ обуна баҳоси 1 сўм 32 тийин, олти ойга — 2 сўм 64 тийин, бир йилга 5 сўм 28 тийин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ЎЗ ВАҚТИДА ОБУНА БЎЛИШНИ УНУТМАНГ!

СПОРТ

ЎЗБЕКИСТОН БОКСЧИЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

ХЕЛЬСИНКИ, 23 октябрь. (ТАСС). Бу ерда Ўзбекистон ССР ва Финляндия боксчиларининг учрашуви бўлди. Меҳмонлар 6:3 ҳисобида ғалаба қозондилар.

Содиқ Норутдинов, Александр Хохлов, Владимир Юдин, Владимир Дувоненко, Михаил Калинин ва Иван Власов ўз рақиблари устидан ғалаба қозонишди.

«ЧЕРНОМОРЕЦ» ВА «НИСТРУ» МУВАФФАҚИЯТИ

Биринчи лигада СССР чемпионати тугашига икки тур қолганда келгуси йил олий лигада ўйнаш ҳуқуқига эга бўлган иккита кучли футбол коллективи аниқланди. Бу Одессанинг «Черноморец» ва Кишиневнинг «Нистру» командаларидир.

«Черноморец» кейинги турда Ашхобод шаҳрида «Строитель»дан 1:2 ҳисобида енгилган бўлса ҳам турнир жадвалида биринчи ўринда турибди. Бокуда маҳаллий «Нефтчи» устидан 3:2 ҳисобида ютуққа эришган «Нистру» очколар сони жиҳатидан одессаликларга етиб олди. Ҳозир ҳар иккала коллективда 48 тадан очко бор. Энди қолган ўйинлар кичик олтин медаллар кимга тегишини аниқлаб беради.

Москванинг «Локомотив» командаси 36 ўйиндан 42 очко, «Нефтчи» 39 очко жамладилар. Пойтахт темирйўлчилари Нальчик шаҳрида «Спартак»дан 1:2 ҳисобида енгилгач, фахрли ўринга даъвогарлик қилиш ҳуқуқидан маҳрум бўлдилар.

ҲАМ МЕДАЛЬ, ҲАМ ФАХРЛИ УНВОН

Олмаота областининг Қапчағай шаҳрида елканли спортдан катта мусобақалар ўтказилди. Бу ерда Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари, Москва ҳамда Ленинград шаҳарларининг командалари қатнашди. Республикамиз шарафини Тошкент шаҳрининг саккиз спортчиси ҳимоя қилди. Пойтахтлик «Меҳнат» жамияти аъзоси В. Гимеев «фин» классида кумуш медалга сазовор бўлди. Айни чоқда у СССР спорт мастери унвонини олиш учун лозим бўлган нормани бажарди.

ФИШЕР ЯНА 10 ЙИЛ ЧЕМПИОН БЎЛАМАН, ДЕЯПТИ

Шу кунларда Маниланинг бир чеккасида Филиппин тарихида биринчи халқаро шахмат мусобақаси ўтмоқда. Ўн еттита шахматчи, шу жумладан гроссмейстерлар — даниялик Бент Ларсен, югославлар Светозар Глигорич, Борислав Ивков, Любомер Любоевич, румин Флорин Георгиу, аргентиналик Мигель Найдорф ва бошқалар ўйнамоқдалар.

Филиппин президенти Фернандо Маркоснинг таклифига биноан жаҳон чемпиони Роберт Фишер ҳам АҚШдан Манилага келди. Бироқ, у мусобақада қатнашмайди. Шундай қилиб, у Рейкьявикда Борис Спасский билан ўтказган мусобақасидан (1972 йилнинг ўртаси) кейин ҳамон «ўзини совутишни» давом эттирмоқда.

Журналистлар пайтдан фойдаланиб Фишернинг шахматдан совуганлиги ва хатто 1975 йилда чемпионлик номини ҳимоя қилиш ниятида эмаслиги тўғрисидаги гап-сўзлар ҳақиқатга мувофиқ келиш-келмаслигини Фишернинг ўзидан сўраб билмоқчи бўлишди.

— Буларнинг ҳаммаси уйдирма гаплар, — деди чемпион, — мен ҳамма катта халқаро мусобақаларни диққат билан кузатиб бораяпман, потенциал рақибларимнинг ўйинларини ўрганиб чиқяпман. 20 га яқин шахмат журналларини олиб турибман. Яқин келажакда яна амалий ўйинга киришмоқчиман. Шахмат мусобақаларининг ғолиблари оладиган соврунлар ҳамон ниҳоятда оз.

Аммо бу соврунлар бошқаларга етарли бўлсада, менга озлик қилади, деди Фишер. Бу билан ў ўзининг мусобақаларда қатнашиши учун ҳамон кўп гонорар берилишини талаб қилишига ишора этди.

Фишер Спасскийни ҳамон жаҳон чемпиони номи учун мусобақада кучли даъвогар деб ҳисоблайди. Унинг фикрича, Совет Иттифоқининг бошқа иккита гроссмейстери — Михаил Таль билан Анатолий Карпов куч жиҳатидан Спасский билан ёнма-ён боришяпти.

Фишернинг сўзларига кўра, у камида ўн йил жаҳон чемпиони бўлиб қолар эмиш.

В. БАБКИН,
(ТАСС мухбири).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар. 12.45 — Болалар учун кўрсатув. 13.15 — Дарвозабон (кинокомедия) 14.30 — Телеочерк. 15.00 — Концерт. 15.30 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Синф соатлари. 18.30 — Москвада тинчликсевар кучлар жаҳон конгрессининг очилиши. 22.30 — Концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.05 — ТОШКЕНТ. Телевизион бадиий фильм. 11.30 — Ўқув кўрсатувлари. 12.00 — Телефильм. 12.25 — Ўқув кўрсатувлари. 18.35 — «Старшеклассник» программаси. 19.05 — Кинофильм. 19.15 — «Ёшлик». 19.55 — Ахборот. 20.10 — Ота-оналар университети. 20.40 — Ўн минут музика. 20.50 — Ахборот. 21.10 — «Олтин водий» программаси. 22.15 — «Ўзбекистон» телекиножурналининг 20-сони. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Тошкент янгиликлари. 19.15 — **Улар Шарққа борадилар** (бадиий фильмнинг 1—2-сериялари). 21.50 — Концерт.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/Х да **Севилья сартароши**, 26/Х да **Корсар**, 27/Хда **Князь Игорь.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/Х да **Ўжарлар**, 26/Х да **Ёшликда берган кўнгил.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.**

КИНО

Телбалар ҳафтаси — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), ҲАМЗА номли (11.00, 13.00).

Филлар — менинг дўстларим (2 серия, ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), ҲАМЗА номли (14.30, 17.30, 20.30).

Иван Васильевич касбини ўзгартирмоқда — «МОСКВА», «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЧАЙКА» (14.00, 16.00, 19.00, 20.00).

Решма ва Шера — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Элчиллик, жаноби олийлари — «ЧАЙКА» (12.00, 21.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Санников ери — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (11.00, 14.00, 18.00, 21.45), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Синов — Ғ. ҒУЛОМ номли, С. РАҲИМОВ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Садоқат — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Фидонор ялангоёқлар — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), ҲАМЗА номли (11.00, 13.00).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916. Масъул секретарь — В34808 пропаганда ва адабиёт-санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши ва ахборот, спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги ва фан мактаб, олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В37045. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64634. В. 1849. Р—04437.